

Regeringens proposition

1989/90:93

om uppskjuten tidpunkt för gallring av
socialnämndernas personakter och
personregister

Prop.
1989/90:93

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 8 februari 1990.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Bengt Lindqvist

Propositionens huvudsakliga innehåll

Enligt nuvarande lydelse av övergångsbestämmelserna till socialtjänstlagen (1980:620) skall föreskrifterna i lagen om gallring av socialnämndernas personakter och personregister tillämpas tidigast den 1 juli 1990.

Regeringen har fattat beslut om en proposition med förslag till en ny arkivlag m. m. Förslagen innefattar även nya föreskrifter i socialtjänstlagen om gallring hos socialnämnderna. Enligt den propositionen – som beräknas kunna behandlas av riksdagen tidigast under våren 1990 – skall de nya föreskrifterna träda i kraft den 1 juli 1991.

För att klargöra att socialtjänstlagens gallringsföreskrifter skall kunna tillämpas först fr.o.m. den 1 juli 1991, då de nya reglerna om gallring beräknas träda i kraft, föreslås nu i denna proposition en särskild ändring i socialtjänstlagens övergångsbestämmelser av sådan innebörd.

Lag om ändring i socialtjänstlagen (1980:620)

Härigenom föreskrivs att punkt 3 övergångsbestämmelserna till socialtjänstlagen (1980:620)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

3. Bestämmelserna i 60 § om gallring tillämpas tidigast den 1 juli 1990 i fråga om uppgifter och andra anteckningar som avser tiden före den 1 juli 1985.

Föreslagen lydelse

3. Bestämmelserna i 60 § om gallring tillämpas tidigast den 1 juli 1991 i fråga om uppgifter och andra anteckningar som avser tiden före den 1 juli 1986.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1990.

¹ Lagen omtryckt 1988:871.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 8 februari 1990

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Feldt, S. Andersson, Göransson, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Engström, Freivalds, Wallström, Lööw, Persson, Molin, Sahlin

Föredragande: statsrådet Lindqvist

Proposition om uppskjuten tidpunkt för gallring av socialnämndernas personakter och personregister

Bakgrund

I 60 § socialtjänstlagen (1980:620) finns bestämmelser om gallringsplikt beträffande socialnämndernas personakter och personregister. Gallringsplikten beträffande personakterna innebär att anteckningar och andra uppgifter i dessa skall gallras ut sedan fem år har förflutit från den sista kontakten med socialtjänsten. Datum för sista anteckningen i akten bildar utgångspunkt för att beräkna gallringsfristen. Vad gäller uppgifter i sådana personregister som utgör sammanställningar av uppgifter skall gallringsfristen beräknas från den tidpunkt då de förhållanden som uppgiften avser upphörde.

Till grund för gallringsbestämmelserna ligger allmänna integritetsöverväganden. Det anses i princip olämpligt att ömtåliga personliga uppgifter om enskilda människor sparas för längre tid än de behövs för det ändamål för vilket de samlats in. Vid sidan av integritetsskäl finns också arkivekonomiska skäl för gallring. Gallringsplikten enligt socialtjänstlagen är dock inte undantagslös. Vissa undantag angavs i lagen vid dess tillkomst. Andra undantag förutsågs bli nödvändiga, bl. a. med hänsyn till forskningens behov och behovet av underlag för bedömningen av allvarigare ärenden inom barn- och ungdomsvården. Vid socialtjänstlagens tillkomst försågs den därför med en särskild övergångsbestämmelse av innebörden att gallringen inte skulle påbörjas förrän tidigast den 1 januari 1987, då lagen beräknades vara kompletterad med nödvändiga undantag (prop. 1979/80:1 s. 448 f, SoU 44 s. 94 f, rskr. 385).

Riksdagen har därefter vid två tillfällen efter förslag av regeringen skjutit upp tidpunkten för när socialnämndernas personakter och personregister tidigast skall börja gallras (prop. 1986/87:43, SoU 11, rskr. 84 och prop. 1987/88:76, SoU 11, rskr. 153). Detta har skett mot bakgrunden av ett pågående utrednings- och beredningsarbete som har omfattat inte endast socialtjänstens gallringsbestämmelser utan även grundläggande lagstiftning om myndighetsarkiv och gallring, bl. a. i fråga om undantag från

gallring med hänsyn till forskningens behov. Enligt socialtjänstlagens nuvarande lydelse skall dess bestämmelser om gallring tillämpas tidigast den 1 juli 1990.

Regeringen har tidigare denna dag beslutat om en proposition med förslag till en ny arkivlag m.m. Vid sidan av grundläggande regler i arkivlagen om myndighetsarkiv och gallring föreslås särbestämmelser i olika speciallagstiftningar. Hit hör föreskrifter i socialtjänstlagen om gallringen hos socialnämnderna. I förslaget behandlas sålunda vissa mindre justeringar i gallringsplikten för socialnämnderna samt de undantag som bör göras i gallringsplikten.

Förslag

Propositionen om ny arkivlagstiftning beräknas kunna behandlas av riksdagen tidigast under våren 1990. Avsikten är, såsom framgår av propositionen, att den nya lagstiftningen skall träda i kraft den 1 juli 1991. Givetvis bör gallringen hos socialnämnderna inte påbörjas dessförinnan. Jag föreslår därför att den nu gällande tidpunkten, den 1 juli 1990, för när gallringsföreskrifterna i socialtjänstlagen skall kunna tillämpas, ändras till den 1 juli 1991. Förslaget, som föranleder en ändring i punkt 3 övergångsbestämmelserna till socialtjänstlagen, bör föreläggas riksdagen i en särskild proposition, som med säkerhet kan behandlas av riksdagen under våren 1990.

Hemställen

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta ett inom socialdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (1980:620).

Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.